

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ НАСОА**

**Затверджено Вченою радою
НАСОА,
протокол від 19.05.2022, № 8**

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та
інформальній освіті у Фаховому коледжі економіки та управління
Національної академії статистики, обліку та аудиту**

КИЇВ – 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті у Фаховому коледжі економіки та управління Національної академії статистики, обліку та аудиту (далі - Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Положення регламентує порядок та процедури визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачами освіти у Фаховому коледжі економіки та управління Національної академії статистики, обліку та аудиту (далі - Коледж).

1.3. У Положенні терміни використовуються в такому значенні:

- *формальна освіта* - освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

- *неформальна освіта* - освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- *інформальна освіта (самоосвіта)* - освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

- *результати навчання* – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих навчальних дисциплін/освітніх компонентів;

- *валідація* – процес ідентифікації, документального оформлення, оцінювання та сертифікації результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у тому числі на робочому місці, вдома або у вільний час, з використанням відкритих освітніх ресурсів або в процесі волонтерської діяльності з метою набуття і реалізації відповідних академічних та професійних прав. Засоби валідації результатів неформальної/інформальної освіти - екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання.

1.4. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної/інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. Характерні ознаки неформальної освіти:

- організована та має підтримку, яка надається фахівцем або навчальною системою в тих чи інших галузях знань і практичних навичок;

- може мати конкретні цілі навчання або бути спрямованою на загальне підвищення розумово-пізнавальної і творчої діяльності;

- не обмежена географічно, доступна у будь-якій точці світу;

- не обмежена часом, але, як правило, короткострокова;
- більш гнучка, ніж формальна, швидше реагує на потреби ринку;
- застосовує інноваційні методи навчання.

2.2. Види неформальної освіти:

- професійні курси/тренінги;
- громадянська освіта;
- онлайн-освіта;
- професійні стажування;
- інші види.

2.3. Характерні ознаки інформальної освіти:

- охоплює навчальну діяльність на робочому місці, у місцевій громаді, за місцем проживання й у повсякденному житті загалом; має назву «навчання через досвід» (від англ. - learning by experience);
- позаінституційна;
- не має вікових, професійних, інтелектуальних обмежень щодо її здобувачів;
- не передбачає у процесі участі спеціального суб'єкта – освітнього закладу;
- включає досить широке коло механізмів для здобуття;
- не підтверджується спеціальним документом;
- не має обов'язкового характеру.

2.4. Основні завдання неформальної/інформальної освіти:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей;
- підвищення рівня владіння іноземними мовами та крос-культурними комунікаціями;
- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки;
- формування та розвиток цифрової, управлінської, комунікаційної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей.

2.5. Принципи неформальної/інформальної освіти:

- навчання з урахуванням поточних потреб зв'язку з життям (забезпечення освітніх потреб як суспільства загалом, так і окремого громадянина);
- гнучкі програми вибору змісту, форм, методів, терміну навчання;
- визнання права на освіту як одного із провідних фундаментальних прав людини у будь-якому віці, орієнтація на загальнолюдські цінності та ідеали гуманізму;
- системність в особистісному і професійному розвитку;
- доступність, безперервність й наступність освіти;
- визнання результатів попереднього навчання;
- взаємодія і партнерство державних органів, недержавних і громадських організацій у забезпеченні розвитку неформальної освіти дорослих;
- урахування особливостей культурно-освітніх потреб різних категорій дорослого населення.

2.6. Розширення застосування неформальної освіти може бути корисним:

- для суспільства в цілому (сприяння демократизації, розвитку громадянського суспільства, громадської активності та лідерства; вирішення проблеми дозвілля молоді та осіб похилого віку);
- для формальної освіти (можливість гнучко та швидко реагувати на потреби ринку праці та послуг, задовольняючи вимоги здобувачів та роботодавців і доповнюючи освітні пропозиції; зростання мотивації учасників навчально-виховного процесу, їхньої особистісної зацікавленості);

- для учасників (можливість самовдосконалення та виховання самооцінки; розвиток громадянських навичок; виховання почуття причетності, солідарності; оптимальне поєднання свободи і відповідальності; можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання).

2.7. Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу може здійснюватись на підставі угод про співробітництво в галузі освіти, програм та проектів, особистої ініціативи учасників освітнього процесу та інших механізмів.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ / ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

3.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються в Коледжі.

3.2. Визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з четвертого семестру для ОПС «Фаховий молодший бакалавр» на основі базової загальної середньої освіти; з другого семестру для ОПС «Фаховий молодший бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти. При цьому визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

3.3. Зарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (освітні компоненти, змістовні модулі, окремі теми). Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни.

3.4. Коледж може визнати результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу освітньої програми здобувача, але, як правило, не більше 6 кредитів в межах навчального року.

3.5. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті, повинно передбачати такі обов'язкові етапи:

3.5.1. Здобувач освіти звертається із заявою до директора Коледжу з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, дипломи тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю. В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонентів, які він здобув самостійно під час інформальної освіти, він вказує це в заяві з проханням призначити позачерговий контрольний захід.

3.5.2. Розпорядженням директора створюється предметна (чи фахова) комісія, яка визначає можливість, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. До складу предметної комісії входять (не менше 3-х осіб): заступник директора з навчальної роботи, завідувач відділенням, голова циклової комісії, на якій навчається здобувач освіти; провідні педагогічні, науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній/інформальній освіті.

3.5.3. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності робочій програмі навчальної дисципліни / освітнього компонента, проводить співбесіду із здобувачем (за потребою) та приймає одне з рішень:

- визнати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни/освітнього компонента;

- визнати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти та зарахувати їх відповідно до рейтингової системи оцінювання як поточний контроль з відповідної складової навчальної дисципліни/освітнього компонента;

- не визнавати результати, набуті під час неформальної/ інформальної освіти;

- призначити дату проведення позачергового контрольного заходу, відповідно до зазначеного у навчальному плані для навчальної дисципліни/освітнього компонента, що може бути зарахований.

3.5.4. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід, то здобувача ознайомлюють з робочою програмою навчальної дисципліни/освітнього компонента та переліком питань, які виносяться на контроль, а також з переліком тем індивідуального завдання (реферату, контрольної чи курсової роботи) за його наявності.

3.5.5. Предметна комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до контрольного заходу (зожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

3.5.6. За результатами контрольного заходу предметна комісія оцінює результати та виносить рішення про їх зарахування, як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни/освітнього компонента. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній / інформальній освіті не валіduються.

3.5.7. В разі зарахування навчальної дисципліни / освітнього компонента деканатом в навчальну картку здобувача вносяться: назва навчальної дисципліни / освітнього компонента, загальна кількість годин / кредитів, оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувач звільняється від вивчення зарахованої навчальної дисципліни / освітнього компонента. У разі зарахування лише окремого змістового модуля / модулів дисципліни, здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання цієї навчальної дисципліни/освітнього компонента.

3.5.8. За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» обов'язкової частини навчальних планів усіх спеціальностей усіх рівнів перезараховується з підсумковою оцінкою «відмінно».

3.6. Протокол предметної комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти, а також всі подані здобувачем документи зберігаються в навчальній картці здобувача. Протокол, у якому міститься висновок щодо невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти зберігається у голови предметної комісії 3 роки.

3.7. У випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача з членами

предметної комісії, врегулювання здійснюється згідно з Положенням про вирішення конфліктних ситуацій в НАСОА за відповідним зверненням однієї зі сторін конфлікту.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення вводиться в дію наказом ректора Національної академії статистики, обліку та аудиту після ухвалення Педагогічною радою коледжу та затвердження Вченого ради НАСОА.

4.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

4.3. Положення може бути доповнено чи змінено наказом ректора Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Т.в.о. директора ФКЕУ НАСОА

П.С. Корнієнко